

Anoquement pour un an

300 piastres

Edition spéciale 500 ptrs.

Adresse:

'IDJTIHAD,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXII ème ANNÉE

1926,1 Novembre No 215

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبوغان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغدایسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکینچی سنہ

نومرو ۲۱۵-۱ تشرین ثانی ۹۲۶

مرجعنگ عدم دقتنه

عقل سلیم

— کچن نسخه لردن مایعد —

میت 122 — نه لومیا الله رنده عقلك و نه نور لر بك
بر دشمنی یایار .

ای ته نولوجیا جیلر ! زه دیورسکزر، که حکیملرک
حکمتلرینی، عارفلرک عارفکلرینی بهت و حیرته دوشورمک
دن حظ آلان بر اللهک نظر رنده، انسانلره کوره دلیلک
اولان شی حکمت در، عارفیت در.. فقط انسانک عارفیتک
فطانتک بر موهبه الهی اولدیغنی ادعا یتیور میسکر؟ بو عارفیت
و فطانتک الله خوش کورونمه دیکینی، نظر رنده بونلرک جنون دن
باشقا برشی اولمادیغنی و بو عارفیت شاشیر تماق، حیرت و بهت
ایچنه دوشورمک ایسته دیکینی سوله یلره رک، اللهک آنجاق،
ذکاسز، فطانتسز انسانلرک محبی اولدیغنی و معقول انسانلره
کونک برنده بو خائن مستبد طرفندن، حاملنه، ظالمانه بر
جزا ایله تجزیه ایدیلر چکی وعد اولونان مشوم بر هدیه
ویریلدیکنی بیلدیر یورسکزر . پک غریب دکلیدر، که
انسان، ادراکک و عقل سلیمک دشمنی اولدیغنی اعلان
ایده رک و آنجاق بونی یاپاراق اللهک-زک حییی اولابیلیر .

میت 123 — ایمانه عقل ایله ناقابل تألیف و عقل
ایمانه مرصع .

الهیاتخیلره کوره ایمان بر رضای غیر بربری

اوقک ایزلری

— " یعنی کال " —

صانکه وورغوندی بو آقشام اوکا صو،
افق ماتله کولوب قایب اولدو ..
کیتدی ! دنیا ینه آرتیق زندان ..
ایکله دم دیز چوکه رک آردندن ..
سوندی قابمده کی محزون هر نور :
کوکل آویزه می صاندم قیردی ..
شیمدی نومید، اوکا هپ تیتزر یاد !
قوبدی روحده درین . بر فریاد :

دوشه رک مرمره شن بر بلور
صانکه بیک پارچه اولوب هایقیردی ..

غروب دن صو کره، یعنی اللهک لامبه سی کره مرک نصف
دیگرینی تنویره کیتد کدن صو کره، قوم قابو استاسیونی
زیفیری قاراللق ایچنده قاپور بر پترول لامبه سنک زنجیری مدخلده
اصیلی در فقط ایچنده لامبه یوق . بیاتجی یه صوردم هر
آقشام بویله قرانلقمی در؟ دیدم اوت قاراللق دیدی و یاننده کی
کوچوک و مردار بر پترول لامباسی کوسته ره رک ایشته
بولامبه دن کیشه نک خارجه حقیقه یله جک ایشیق دن غیری
ایشیق یوقدر دیدی و بز محرر لر ایچون آجی بر سوزده
علاوه ایتدی . فنا آدم لر بوراده قاراللقک حمایه سی
آلنده هر شرقی یاپابیلیر لر و قانونک اله یاقالری و یرمه یه بیلیر لر
مادی و معنوی نورک اولمادیغنی یرده چوق قاره ایشلر اولور
مرجعنگ عدم دقتنه دیدیکمک سبی بودر .

صحنه مزده فعالیت

هر سنه اولدیغنی کبی بو موسمه تماشا صنعتکارلر مرصحه
عالمزی بر چوق دیدی قودیلر ایچنده چالقالا تدقندن صکره ایکی یه
بولوندیلر . صحنه صنعتکارلر مرک کافه سنی بحق تطمین ایدمه جک
کنیش قادرولو بر هیئتک تأسیسی امکانسزانی قارشیده
بو ایکیلکی ضروری و مفید کورمکده یز .

شیمدی یه قدر دار بر قادرو ایچنده بللی باشلی بر رول
توزیعتندن صکره بر چوق کنج و فیضلی استعدادلرک
انکشافه امکان قالمیوردی بو ایکیلک بو کنج استعدادلرک
سنه لردن بری بکله دکاری ساحه یی تأمین ایتکله برابر مملکتده
قوتلی بر تماشا حیانتک اویاندیغنی کوستریور، بر کیجه ایچنده
ملی بر ایکی تمثیل هیئتک فعالیتده بولنسی مسعود بر انکشافدر .
بک اوغانده فعالیتده بولنان (ملی صحنه) و دارالبدایعه
مقابل اوپره تک جسور و کنج پرستشکاری و خادی جمال ساهر
بک تشکیلنه موفق اولدیغنی کزیده و اسکيسنه نسبتله چوق مکمل
و قوتلی هیئتله استانبولک تماشا احتیاجی تطمیننه اوغراشیدور
ملی صحنه (یکتا افندی عائله سی) ایله دارالبدایع قیرچیچکی
و چام ساقیزی ایله کوزل بر باشلانج کوستردیلر؛ حاضر لانا
بر چوق بکی اوپره تلرک کرک تمثیل کرک موزیق اعتبار یله چوق
مهم بر انقلاب و تجدید یاباجغنی ده اوپره ت هیئت تأمین ایدیور .
بز بوتون بومساعی یقیندن تعقیب ایدمه جکز و بو خصوصده کی
دوشونجه لر مرصی منتظماً یازاجمز .

ولایتی [Autorité سی]، یا آداتمایه چوق صالح یاخود
دیگر لرینی آداتماقده چوق منفعتدار اولاراق بیلدیکم
بر چوق انسانلرک مشکوک شهادتندن بوسبوتون باشقا
بر اهمیت و قیمتده اولماسی، روحم اوزهرینه بوسبوتون
باشقا بر حکم و تأثیره مالک بولونماسی لابددر.

حواسمه اعتماد اتمیه بیکم زیرا بیلیرم، که بعضی کره
بنی خطایه دوشوره بیلیر، فقط دیگر جهتدن بیلورم، که
حواسم بنی دایما آداتماز. یک اعلا بیلیرم، که کوز،
کونشی بانا حقیقتده اولدیغندن یک کوچوک کوسته ریر؛
فقط حواسک مکرر تطبیقندن باشقا برشی اولمیان تجربه
کوسته ریر، که اشیانه قادر اوزاق اولورسه دایما اودرجه
کوچوک کورونور. بوجهله در، که کونشک کره ارضدن یک
چوق بیوک اولدیغنه امین اولورم. بوجهله در، که
حواسمک بانا علی العجله ویردیرمش اولدیغی حکملری
تحقیق ایتمک ایچون ینه حواسم کفایت ایدر.

حواسمک شهادتیه اعتماد اتمه می بانا اخطار ایدرک
راهبر لرهدینک دلیل لرینی بیه ایچون چوروتور. اگر انسانلر
شیله لری طرفندن آداتیه بیلیرلرسه، اگر اونلرک
حواسی آداتیجی ایسه، اجداد مزک اوزهرنده تأثیر ايقاع
ایتمش اولان معجزه لره اینانمام ناصل ایسته نیله بیلیر؟
اگر حواسم صادق اولمیان رهبرلر ایسه کوزلرک
اوکنده اجرا اولونان معجزه لره بیله اعتماد اتمه مه مک لازم
کلدیکی بانا اوکره تیلیمش اولور.

مبحث 124 — ایمانی عقلک بیه اقامه ایتمک ایسته نلرک
نارولانقلری نه قادر صاصمه و کولونج در.

بانا لایتنقطع تکرار ایدیورسکیز، که دنک عقایقی
عقلک فو قنده در. فقط بوضورتله تسلیم ایتیمورمیسکیز، که
بو حقیقت لر معقول انسانلرک آکلا یا حقلری ماهیتده
دکلدرلر. عقلک بزى آداتیه بیله جکنى ادا ایتمک، بزه
حقیقت باطل اولابیلیر، مفید بزه مضر اولابیلیر دیمک در.
عقل فائده لی و دوعروبی طانیادن باشقا برشیمیدر؟
بوندن باشقا بو حیاته کنده بزه رهبر اولماق ایچون، حائر
بولوندوغی حال و صفتله، عقلمزدن و آز چوق ادمانلی
حواسمزدن باشقا بر شیئه مالک اولما دیغمزدن عقل
غیر صادق بر رهبردر و حواسمز آداتیجی در دیمک

un consentement inévident در بوندن شونتیجه
چیقار، که دین بدیهی اولمیان شیلره، اکثریا یک آز
وارد اولان یاخود عقله یک زیاده مخالف بولونان ادعالره
کمال صلابتله اینانمای استیزام ایدر. فقط ایمان، اعتقاد
حقنده عقلک حکم ویرمک صلاحیتی قبول ایتمه مک،
عقلک ایمانله قابل تألیف اولما دیغنی اعتراف ایتمک
دکلدر؟ مادام که ائمه دین عقلی طرد ایتمک طرفی
الترام ایتدیلر؛ بوعقلی، ایمان ایله تألیف ایتمه مک امکانسزلغنی
وولایتلری، بر چوق قافالرده اصل بدهتدن داهاییوک،
اهمیتی حائر و حواسک شهادتیه مرجح کورونن راهبرله
فاحش بر صورتده کور کورینه اطاعت ایتمکدن باشقا
برشی اولمیان ایمان ایله قابل تألیف اولما دیغنی ائمه دینک حس
ایتمش اولمالری لازم کلیر.

ادرا اککیزی قربان ایدیکیز؛ تجربه دن واز کچیکیز،
حواسکیزک شهادتیه اعتماد ایتیه یکیز. الله نامنه سزه
تبلیغ ایتدیکمز شیلره کور کورینه اطاعت ایدیکیز.»
دنیا نیک بتون راهبرلرک قوللاندقلری لسان ایسته بودر.
سماعتمز ایچون اک لزوملی اودراق بره عرصه رایت یکلری
پره نسایلر موضوع بحث اولونجه اصلا محاکمه ایتمه مک،
دوشونمه مک ایجاب ایتدیکی نقطه سی مستثنا اولاراق دیگر
هر نقطه ده دایما غیر متحدد رلر.

تجربه بیه زمانه عقلی قربانه اتمیه بیکم، چونکه یالکیز
بو عقل بانا خیری شردن، حق باطلدن تفریق ایتدیره.
بیلیر: اگر سزک ادا ایتدیکیز و جبهله بیه عقل، اللهدن
کلیرسه، یک کریم اولدیغنی سویله دیکیزکیز اللهک، بانا،
عقلی، بیه محو و هلا که ایصال ایتمک اوزره، بنی بر
طوزاغه دوشورمک ایچون بانا ویرمش اولدیغنه احتمال
ویرم. ای راهبر! عقلی، اللهکیزک بر موهبه سی
اولدیغنی بزه تأمین ایتدیکیز عقلی تعریف ایدرکن
اللهکیزه افترا ایتدیکیز کوزی کورمورمیسکیز؟

تجربه دره اصم واز کچیمه بیکم، چونکه تجربه، بخیلهدن
یاخود بانا ویرمک ایسته نیلن رهبرلرک ولایتدن داهای
امین بر رهبردر. بو تجربه بانا اوکره تیور، که حرص
و منفعت او رهبرلرک کوزلرینی کورمز بر حاله قویابیلیر
و کندیلرینی ده یا کاش یوله صایدیره بیلیر و تجربه نیک

عینتابی رمزی بک اوده مش تورک اوجانک حالی آکلاتدی .
اهداء کونده ریلش اولان و ماصه نك اوزرنده توز و طوپراق
آلتده قاره بکلین (اجتهاد) مجموعه لرینک صارغیسی
آچیلماش ؛ اوجاق مداوملری پوکر اویتا ماقله مشغول
ایمش . العهده علی الراوی . دیگر تورک اوجاقلری البته بویله
دکلدر و بویله اولماقدن اسیر کنسین .

تحسین چاهد بکه : مجموعه کز کلدی . اوقوتوب
مطالعهمز علاوه و اعاده ایدیلدی .

دیار بکرده کاظم جمیل بکه : مطلوب کتابلردر حال
تعهدلی کونده ریلدی .

یکی ادر

چوجوق روحی و تربیه سی

چوجوق تربیه سی متخصصی حلمی عدنان مالک بک
اوغلمزک کزیده بر اثریدر . توصیه ایده رز . آریجه
موضوع بحث اولاجقدر .

عملیات سنیه درسلی

قیمتدار دیش طیبیلر مزدن محمد رفعت بکک اثریدر .
دیش خسته لقلرندن و بونلرک تداویلرندن باحث رسمی
ونافع بر کتاردر . توصیه ایده رز .

ایزلر

(کیره سون) کنجلی طرفندن نشر ایدیلن یوکوزل
رسملی مجموعه نك صوگ نسخه سی گلشدر توصیه ایده رز .

کله اصولیه الفبا

زهرت نابت یک مرجومک اثری اولان بو مکمل
الفبا چوق قیمتلی مکمل معارفی کنجلر مزدن صدرالدین
جلال بک اولادمز طرفندن اکمال ایدیلرک سهولت
کتابخانه سی واسطه سیله طبع اولونمشدر . معارف و کالتی
مکتبلره قبول ایتمشدر .

دکیز سرخوشلری

کنچ شاعرلر مزک قوتیلرندن عمر بدرالدین بکک
مجموعه اشعاریدر ، طبع اولونمقده در چوق کوزل پارچهلری
بک چوقدر .

خطالرمز ضروری وجهالتمز نامغلوب در وصولک درجه ده
بر عدالتلرک ایتکمیزین ، بزه ویرمش اولدیغی یکانه
رهبرلری تعقیب ایتدی کمزدن دولایی الله بزى تجزیه ایده مز
دی کمدر . عقلمزک ، ادراکمزک فوقنده اولان شیلره اینانمایه
مجبور اولدیغمزى ادعا ایتک ، الله ، قانادسز هوالر
یوکسلمه مزى امر ایدیور دیمک قادار کولونچ بر
سوزدر .

حقنده عقل ایله استشاره ایتک جائز اولمایان
موضوعلر ، مسئله لر بولوندیغی تأمین ایتک ، بزم ایچون
اک مهم اولان ایشده ، مخیله ایله استشاره ایتهمزک
لازم اولدیغی و یا خود کلیشی کوزل ، تصادفه تابع
بر صورتده حرکت ایتهمک موافق بولوندیغی بزه
سویله مکدر .

دین ، علمامز عقلمزى الله قربان ایتهمز لازم اولدیغی
سویله یورلر . فقط بزه آنجا فائده سز هبلرده بولونان
وبونلری استعمال ایتهمزى ایسته مین بر ذاته عقلمزى
فدا ایتهمز ایچون نه سبب ، نه سائق واردر ؟ بالذات
دین علمامز نظرآ ، قبلری خشونتشد بره جک ، کوزلری
کورله نه جک ، بزه طوزاق قوراجاق ، بزى باشده
میفار تاماره قادار موزب [معذب] اولان بر الله ناصل
اعتماد ایده بیلیز ؟ خلاصه کلام ، بزى داهاز یاده قولای
سوق و اداره ایتک ایچون کوزلرمزى قاپالی طوتماي
بزه امر ایدن بر اللهک نمایندلرینه ناصل اعتماد
ایده بیلیز ؟

[مابعدی کله جک نسخه لرده] راهب صلیه

پوسته قوطوسی :

توجهده دوقتور تکیین بکه : بالقان تورک اوجاغی
احیا ایتهمکزه تشکر ایده رز . بواوجاقلر تورکک و بالواسطه
شرقک اویتا مانسه خدمت ایده جک فقط بوحرکته صاعلام
بر استقامت و یریللی : کیجه درسلی ، جمعه درسلی ،
صنایع درسلی ، لسان درسلی ، ادمان درسلی ،
تجارت درسلی ، سیاحت غروپلری ، تعاون قاصه سی
الح الخ وجوده کتیر یلورمی ؟ بونلر سز اوجاق ، قوری
بر اسمدر ، دوستلر مزدن و آناتولی شومندو فرمهندس لرندن